

دار الفنون الکتابیات و التبرمجیات

تاریخی ، اجتماعی ، دینی ، فلسفی

مارت — ۱۹۲۶

شہزادہ ہاشمی — اوقاف مطبعہ بنو

۱۹۲۶

تورك هالانك اصلي

افاده مترجم

هالانك منشائي حقنده آتیده کوريله جك تبتعا (کیمبیج) دارالفنونك معروف خواجه لرنندے پروفه سور (وېليم رېجوهی) طرفندن اجرا ایدلشیدی . پروفه سور (رېجوهی) آنتروپولوژی، علمیه و آکا متم اولان آنوغرافی ایلہ، آثارعتیقہ علمیه مشغول بر آدم بولونمقله برابر هزار فن بر ذات در . آنک « خالص جنس آتړك اصليتی ونفوذی » عنوانی کتابی ارباب تدقیق ایچون مأخذ صایلان آثار مهمه دندر . ۱۹۰۶ سنه سنده ایدی ؛ هلال و صلیب حقنده انکلیزجه اثر عاجزانه وجوده کتورمک ایچون دارالفنون کتبخانه سنده مأخذل آراپوردم . کتاب قوردی کی کتبخانه دن ا کسک اولمایان بو ذات برکون بدن : « نه کی تدقیقاتده بولنیورسکیز ؟ » دیه صورمشدی . بوعالم آدمک قلاسیق علمله اشتغال ایدن برچوق غرب علماسی کی یونانیلیقی محی اولدیفنی و کلیسا مداوی برخرستان صفتیه اسلامیت حقنده سوء ظن بسله دیکتی بیلیوردم ؛ بناء علیه آکا جواباً « هلالی سزک صلیبه هجوم ایتدیرم جکم ؛ شیمدی تعرضه کچمک صیره سی بزم کلدی » . دیمشدم . پروفه سور (رېجوهی) کولرک « صلیب بزم اما هلال سزک دکدن » دیه لطیفه ده بولونه رق هلال حقنده و برمک ایسته دیکی بر قونفرانسه نبی دعوت ایتشیدی . (رېجوهی) نک هلال حقنده کی تدقیقاتی انکتره نک آنتروپولوژی جمیتک رسالۀ موقوته سنده مقباله اوله رق نشر اولونمش و خصوصی صورتده توزیع اولونمق اوزره بر رساله صورتنده ۱۹۰۸ سنه سنده طبع ایدلشیدی . بکا و پردیکی نسخه اون سکز سنه دن بری اوراق پریشام آره سنده قالشیدی . آنک لسانزه نقلی ایچون وقت مرهون شیمدی کلدی . بورساله ده اک مهم اولان جهت الی ایکی پارچه دن مرکب رسم قوللق سیونیدر . دنیا نک مختلف دیارلرنده بولونمش اولان هلالی و یا شبه هلالی اشیاء و مواد ی تمثیل ایدر . رساله نک متنی بو شکل حقنده مختصر توضیحاتدن عبارتدر . پروفه سور (رېجوهی) نک نقاط نظریه سی بزجه پکده مسام اولما مقله برابر مطالعاتی - لسانزده اوبابده یازلمش اولان فصول و مقالات متنوعه ایلہ قیاس ایدله یه جک صورتده - نوعی ذاته مختص بر بحث تشکیل ایدر ؛ حتی دینیه ییلیرک آنک تورك علامت لواسی حقنده کی تبتعاتی وسعت و تنوع اعتباریه مصر نظرندن متوفی یعقوب آرتین پاشانک « شرقده کی آرمار » اوزرینه یازدیفنی اثر طالمانه نک « هلال » فصلندن داها آز جالب علاقه دکدر . آرتین پاشانک هلال حقنده کی تبتعاتی ده بالترجه بوندن صورکه کی مجموعه ده بحث ایتمک کیمز متصوردر .]

فیلل خالام

* *

اهل صلیبه دأر یازیلان آثارده دائماً تصادف ایدله سنندن آکلایشیلدیفنی اوزره هیچ
براختلاف هلال ایلہ صلیب آره سنده کی منازعه قدر کسب معروفیت ایتمه مشدره . پک زیاده

شېوع بولمىش براعتقادە كۈرە ھلال - آلہ قمر ك عیطار، عیطار، عالیات كې مختلف ناملر آلتندە آسیانك جنوب غریبىنك برقسم واسىندە تعبد ایدلدىكى زمان جہالیتدن اسلامیتە انتقال ایتىمىشدر . مع مافیه علامت اسلامیت اولمق اوزرە ھلالك تاریخی تدقیق ایتىك ایسترسەك مواجھە مژدە شو حقیقت نظام ایدركە بونشانە نہ عربلر نەدە مذهب پیغمبری یە ایلک سالک اولان امتلر طرفلرندن قوللانماشدر . دیگر طرفدن دخی ھلالی - اھل صایب دورلرنندە - ارسلان یورکلی (ریشار) ہ ویا (عزیز لوتی) یە قارشو حرب ایتىش اولان مسلمانلر ك حامل بولوندىقلری برعلامت صفتندە ذکر ایلر ايسەك تاریخی مدھش صورتندە تحریف ایلەمش اولورز . حقیقت حالە عثمانلی توركلرينك ظهورلرندن برمدت صوكرە لره قدر ھلال هیچدە اسلامیتلە مترادف و همحال صایلمامشدى . برده اھل صلیب دورلرنندە - وحی او دورلردن خیلی زمان اول بیلە - آی ییلدیزك بیزانس ایمپراطورلنك و ایمپراطورلرينك معین برعلامت مېزەلری بولونمش اولدیغنه و بو ایمپراطورلردن بعضیلرينك آی ییلدیزی سەكەلری اوستە قويدیردقلرينە دائر براھین صریحە واردر . بعض کیمسەلر ك قوللرنجە عثمانلی توركلری ھلالی - آسیای صغرانك شمال طرفلرینی اشغال ایتدکدن صوكرە - بیزانس ایمپراطورلغندن بالاقباس قوللانمغە باشلامش و بعضیلرينك رایلرنجە استانبولك تاریخ ضبطی اولان میلادی (۱۴۵۳) سنەسنە کلنجە یە قدر ھنوز آتی عام اتخاذا یلە مەمشلردی . برده آی وییلدیزك یاخود آی وییلدیزلر ك علامت فارقە اولەرق استعماللرينك آق دە کزك شرق حوالیسندە بیزانس ایمپراطورلغنك ظهورندن داھا چوق زمان اول وقوعە کلدیکنە دائر دلائل واردر . (۱) صاییلی شکلە میلادك اوچنچی قرنە عائد و آرقە طرفندە بر آی ایلە اوچ ییلدیز اشارتلی برمجوھر طاش رسمی کوریلور . مع مافیه میلاددن بر قرن مقدمکی رومالیلر دورينك بیزانسە عائد باقیر سەكەلر ك اوزرلرنندە کوریلان علامتی شرق ایمپراطورلرينك اخذ و اتخاذا ایتىش اولدىقلری آکلاشیلور؛ (۲) صاییلی شکلە باقیلە . بوسەكەنك مقابل طرفندە بر آی ایلە برییلدیز کوریلور کە بودە (ھەس کیوس) نە نظراً [*] ما کدونیا لیلر طرفندن پاییلان بر شېخونی تحت محاصرەدە بولونانلره ارانە ایدن کرامتلی بر نوره ایما ایدرمش .

اسلام دینی بدايتە اطرافە ایصال ایتىش اولان عربلر ك بايراكلرنندە نجم و ھلال علامتلك مفقودیتی ایلە توضیح ایدەجکی اوزرە بو علامت بعض عربلر ك اسکی زمانندە آیە

[*] ھەس کیوس آلتی قرنە یاشامش اسکندریەلی بر یونانی اولوب خاصە ادبیات و علم اشتقاق ایلە اشتغال ایدردی . مترجم

طايملىرى كېى براعتقادك احياىسندن انبعاث ايتمهشدر . بناءً عليه عثمانلى تور كىنك خلىج قسطنطينيه كىنارنده اخذ موقع ايله دىكى صيرده توغ ايله برلكده آنك بايراغى تشكيل ايتىش اولان بومشهور نشانەنك اتخاىى خصوصنده باشقه بروجە ايضاح آرامقلغمز لازم كلور .

بريتانيا جمعيات فنونيه سنك (ساوث پورت) شهرنده وقوعه كان براعتقاد سنويىسنده مجوهرات و تجملاتك فى الاصل حسيات نفاستپرورانە و يادىعياتجووانەدن دكل بىلكەسحر بازلفدن انبعاث ايتىش اولدينى فكر كنده بولونىش ايدم ؛ بوادعاىى ۱۹۰۴ سنه سنده (علم احوال بشر) مؤسسە قرالىسى هيئى حضورنده تكرر ايلدم . حائل - وبالنتيجه تجملات - قىيلندن اولوب انسانلر طرفدن قوللانىش مواد مختلفه يى محتوى بولونىق اوزره تصيف ايدەرك اوراده كوستردىكم طاقلردن برىسى ده قوتلى و وحشى حيوانات نچەلرندن و آزى ديشلرندن مركب ايدى . آرسلان نچە سنك آفريقاده صومالى مملكتندن اميد بورى مستملكه سنه قدر اولان يرلرده ، قاپلان نچە سنك هندستانده ، پارس نچە سنك ده دنيانك مختلف يرلرده و يابانى طوموز ديشنك (يكي كىنى) كېى مملكتلرده حائل قىيلندن اولەرق يك چوق قوللانماىى دلالتى ايله او بابده ويرىش اولديغى حكىمى توضيح ايله مشدم ؛ (۳ و ۴) صايبلى رسملره باقيله . شو قدر كه قياس طريقيه اولق اوزره (يكي كىنى) مستملكه سى يرلىرىنك يابانى طوموز ديشنى وسائط زينت اولمقن زياته حائلدن بولونىق مقصدينه بناءً اوزرلرندە طاشيدقلىرى فرضيه سنى ده سرد ايتمشدم . واقعا ناس (بنكچ كوزلىرى) تعبير ايدىان تارلا جويىزلىرى كېى بو ديشلىرى دخى عموميت وجهله واهتمامله اوزرلرندە طاشيرلر ايسه ده سياحلىر و علوم و فنون كاشفلىرى بونارك نفسك بدىعياتجووانه اولان ميلاتى ارضا مقصديه قوللانلقلىرى موافقت تامه اوزره ادعا ايلرلر . بوندىن بر مدت صوكره آفريقانك او مملكتنده تدقيقات علميه ده بولونىش اولان ميستر (هولس) آنتره پولوزى مؤسسە سى منسوبىنى مواجهه سنده او قودىنى بر لايحه ده مذكور مملكت يرلىرىنك يابانى طوموز ديشلىرىنى حائل قىيلندن اولق اوزره طاشيدقلىرىنى معلومات ذاتيه به ابتناءً قطعيله اتيان ايله مشيدى . يكي كىنى مستملكه سنده قوللانيلان دفع فلاكت و جذب سلامت حائلنده هم تك بر ديش هم ده بر دائره تشكيل ايدەك درجه ده بر برينه الصاق ايدىلىش ايكي ديش بولونور ؛ (۴) عددلى رسمه باقيله . بشنچى شكلده كوريلان و هندستانك اصنام مملكتى يرلىرى رئيسى طرفندن طاقيلان كردانلەك صرف تزين قصديه دكل دها

زیادہ حائل نوعدن اوله رق استعمال ایدلدیکی قویاً ملحوظدر؛ فقط بو خصوصده هنوز
 براھین قطعیه آلدہ ایدمدم . شرقی آفریقادہ و خاصہ (اوغاندا) حوالیسندہ قولانیلان
 چیفته آریلان پنجهسندن ویا چیفت پارس طیرناغدن معمول نسخہده ایکی پنجهنک ترکیندن
 متولد بر ھلال شکلی کوریرز . بونک پارس پنجهلرندن معمول و آلتنجی شکلدہ مرئی
 نفیس بر نمونہ سفی بکا محلدن کتورمش اولان انکلیر کنیسایی میسیونہرلرندن راھب
 (روصقو) یه متدارم . حالات مذکورہنک ملاحظہ سیلہ برابر ہم بو طرزده کی حائلانک
 ھمدہ یکی کیفی مملکتنک چیفته دیش نسخہنک مسلمان عربلرک نفوذینہ بناءً ادخال
 ایدلکلرینی فرض ایتمک ایچون هیچ بر سبب یوقدر .

آسیای صغری تورکلری طرفلرندن آتلیرنک کردلرینہ تعلیق ایدیلان عادی حائل
 نمونہ لرندن بریسی (کہیمبرج) دارالفنوننک (پھمبروق) مدرسہ سی معلملرندن واسکی
 تلمیذلرمدن میستر (وھیس) طرفدن بولونوب ازمیردن بکا کوندرلمشیدی . بونک دیگر
 بر نمونہ سفی دینہ ازمیردن آلمشدم کہ بو نمونہ (۷) رقلی شکلدہ کوریلور؛ بودہ کوموش
 صیرمہ لی ایپ ایلہ بربرینہ ربط ایدلمش اعلا جنسندن بر چیفت طوموز آزی دیشسندن
 مرکب اولوب اورتہ سندہ یالانچی برفیروزطاشی و طرفیندہ برر بلور بونجوق ایلہ مزیندر؛
 اورتہ سندہ یارم قوسلی بر معدنی آصقی معلقدر؛ یوقاری اوجینک یینہ بر چیفت آزی دیشی
 بقایاسندن مرکب اولدینی ظاہردر . آصقینک آشاغی اوجی دوکوم کی بر شکل آلور
 و بونک ایکی طرفہ واک اوجینہ معدنی طوقہ لر مربوطدر . بونلرک قدیمده کی صدفی آت
 بونجقلرینک تمثیلدن ایلہ ری کلدیکی پنجه ثابتدر؛ بوبونجقلر ایسہ حالا مصرده و یونانستانده
 و آوروپانک جنوب شرقیسی مملکتلرینک بعضیلرندہ سوس آصقیلرینہ مربوطاً تعلیق
 ایدلمکده در .

شیمدی بورادہ بر سؤال وارد اولہ ییلور :

یابانی دوموزدن آلیان آزی دیشلرک تجملاتندہ و حتی حائلدہ ھالالی شکلدہ اولمق
 اوزرہ استعمالی عجا بر صنعتکارک محضاً معذبک ویا صرف عرضکارلق اجرایی ایچون
 مردار صاییلان حیوانک دیشلریلہ تورک ھالالی تشکیل ایتمک ایستہ مہسندن می نشئت ایلمش
 ایدی ؟

بویلہ بر اشتباهی ھان بر طرف ایتمک لازم کلور؛ ھر حالده بونک ازمئہ اخیرہ دہ ترتیب
 ایدلمش بر عرضکارلق ویا معذبک اولمہ سی ممکن دکلدر . نورکلرک پارلاق فتوحات
 دورلرندہ بیلہ بو کی تجملاتی عمومیت و رسمیت اوزرہ استعمال ایدرلردی . کہیمبرج

دارالفنونىك (كىغىس قولەج) مدرسىنى مەسئۇل بولدىن مېستىر (ھەزلاق) ك بكا يازدىغى
 بىر مەكتۇبىدە ويانەك ۱۶۸۵ سەنەندەكى مەھسەرىنى زامانەدە «توركلردىن آلتىش غنائىم»
 ميانەندە دوموز دېشىلە پەك كوزل سورتىدە ايشانمىش تېجىمات بولوندىغى وبونلر آره سەندە
 ھالال شەكلى آصقىلردىن باشقە دورت قاتلى بايراق مەزىناتى دە موجود اولدىغى اخىر آويانە دە
 بولونوركن كوردىكىنى ذكر ايلەيور. بوقىلدىن اولان آت مەزىناتى آساي صغرا دە على الغادە
 سورتىدە يابانى طوموزك آزى دىشلردىن اعمال ايدىلور وبودىشلردىن اعمال ايدىلن زىتلى
 اشيا بوكا بدل دىكر مواددىن اعمال اولنانلردىن داھا زىادە قىمەتدار صاييلور؛ ھەمدە اوقىيل
 ھائىل و مەزىناتك مقبولىقى - مەھسە ھالالى شەكلدە بولونمەستىن طولايى - آزى دىشىنىك
 ماھىتەندىن ايلرى كلور. مېستىر (ھەزلاق) بروسە دە بولونوركن آلدە ايتىش اولدىغى دىكر
 بىر چىقتە دىش مەزىناتى كوندرمىشى كە شەكلا (۷) عددلى رسمەدە كوستىلەنك عىندىر.
 مېستىر (ھەزلاق) استانبول دە ايكن بىر قايتىچى بە تصادف ايدىر. دىش آغرىبىندىن يوزى
 شىشىش اولان قايتىچى آنك يانەدە دوموز دىشلى مەزىنات بولوندىغى كورنچە بونى يوزىنىك
 آغرىبان طرفتە سورمەك اوزرە بىر دىققە ايتچون كەندىسەنە وىرمەستى رجا ايدىر وسەب
 اولەرق دە بوكى ھائىل قىلىندى بولونان شىلرك دىش آغرىسەنە قارشو جالب شفا اولدقلىرى
 سويلر. مېستىر (ھەزلاق) ساقىز آطە سەندە بولوب كوندردىكى (۸) رەقندە مەرسوم ھالال دىخى
 بويانانى مەصدق اشكالدىنر؛ بونەدە كورىبان نەونە بىر چىقتە دوموز دىشنىك تەركىيلە ياپىلان
 نەونەلرك ك نەفىسلەرنەندىر؛ آنچى بونەدەكى دىش كەيكلىرى تالارە طاقىلەرەق ايشانمىش اولان
 بونچىلەرە كاملا مەستور بىر ھالە كوتورلمىشلردىر. مادامكە دىشلەرە عطف ايدىيان بروصف
 مەھسەس واردىر. او ھالە ھالال شەكلەندە مەزىناتى بىر شى ياپەجق كەمسەك - بونچىلى آل
 ايشەنە اساس اولماق اوزە - آنى دوموز دىشەندىن داھا اوجوز بىر شىدىن اعمال ايتەمسەك
 ھەكىمى آكلاشىلە ماز. ھالال شەكلەندە باشقە شىلردىن اعمال ايدىلن مەزىناتك دوموز دىشلىرىنى
 تەقلىد ياپىلدقلىرى بىدھە تابتىر. بكا اسەكىشەردىن كوندەرىلن وىر چىقتە دوموز دىشى
 تەقلىدى اولان فىل دىشەندىن مەعمول ھالال دىخى (۹) رەقلى شەكلەدە كوريلور. ازمىردىن
 كتورىلن و (۲۹) عددەندەكى شەكلەدە كوستەرىلن مەعدنى زىت ايسە ايكنى آزى دىشنىك
 مەربوطىتەندىن مەول بىر قىلەدەدركە بونك ھالال ھالەدە بولونمەستى - قوسى اولان جەھتەدە
 كوريلەجكى اوزرە - طوموز دىشەندىن ياپىلان نەودىن اقباس ايدىلە سەندىر. اكر دوموزك
 آزى دىشى تارىخ استەمجالە داھا قەدىلى و ھائىز بولوندىغى وصف اعتبارىلە داھا قىمەتدار

اولملاھ ایدی معدنن یاپیلان اوکی مزیباتک مطلقا آنک اورنکنده باپیلوب کیتمه سنده هیچ بر سبب بولونمازدی .

شیمدی کندی کندیمزه طبیعتله شو سؤالی ایراد ایدهرز : هر حالده یابانی دوموزک آزى دیشلرندن یاپیلان شکل ھلال اسلامیتدن - حق نصرایتدن بیله - اول حال استعمالده دکلای ایدی ؟ بوندن ده دیگر بر سؤال تولد ایدر : بونی عثمانلی تورکلری دھا بدایتدن برابرمی کتورمشلردی ؟ یاخود آق ده کیزک اطرافنده کی ممالکده آنی حال استعمالده می بولمشلردی ؟ یاخود هم برلکده کتورمشلر هم ده فتح ایتدکار مملکتلرده اسکیدن بری موجود اوله رقی می بولمشلردی ؟

تورک ھالانک وحق خرسیتیانلرک بالقانلرک شرقدہ ظهورلرندن خیلی زمان مقدم ھالانک اورالرده موجود بولونمش اولدینی تحقق ایدنجه - ایوم یکی گنی مستملکده سنده مائل پنجه و دیشلر استعمال ایدلمسه نظراً - آفریقاده و دنیانک دھا بر جوق اقسامنده ھالانک استعمال ایدلمش بولوندیغنه قانع اوله بیلمورز .

طبیعی ھالانک واسع بر ساحه ارض اوزرنده نشر استعمالنه تورک نفوذینک سبب اولدینی ادعا ایدله بیلمور . معنایه شاید تورکارک ایصال حکم ایتدیش اولدقلری بر خطه ارض بولونورده او خطه اھالیسینک - خرسیتیان بولونقله برابر - آزى دیشندن معمول ھالای شکله حائل قولاندقلری مشاهدہ ایدرایسه ک بالطبع ایلمک کتورده جگمزدیل او خرسیتیان خلقت حائل مذکورہ اشکالی تورکاردن استعارہ ایتدیکنی کوستدر .

(۱۰) نجی شکندہ چیفته آزى دیشندن معمول ونفیس صورتده ایشلنلش برآت بالانی مزیباتک صورتی کوستدرملشدر . بو ھالای زینت لوندرده کشاد ایدلمش اولان بالقان مملکتلری سر کیسته قارہ طاغ حکومتک اعارہ ایتدیش اولدینی مجوھرات آردہ سنده بولونبوردی . بالقان مصلحی حقدہ اھل خبرہ دن اوله رقی طائمش بولونان محرره میس (دورم) او ھالای زینتک قارہ طاغلی برذاتہ عائد اولدینی بیلدیکی حالده آنک اصلاً آرناوودلق معمولاتندن بولوندینی رأینددر . مومی الیھانک بورابی بوکی ھانلک کندی مملکتده آتارک اوزرلرینه تعلیق ایدلیدیکی سوبلہ یں بر قاتولیک آرناوود طرفندن تأیید ایدلمشدر . بو آدمک او باده کی افادہ سی میس (دورم) طرفندن قید ایدلمش اولدیندن بر آزا شاعیدہ عیناً نقل ایدیلہ جکدر . مذکور بالقان سر کیسندہ بو ھلال شکلی زینت ایله برلکده بر قوطی دروننده تشر بر ایدیان بر قیریق آزى دیشلی زینت دھا وار ایدی کہ بودہ صریستاندن کتورلمشیدی وازہ بردن کونده ریلوب (۷) عدلی شکله کوستدریلن ھالای زینتہ یک مشابه ایدی .

قاتوليك آرناوود اوزىنى پارمىغىلار ئايدەرك دىمىش دىگەن: « بونك نە اولدىغىنى بىلىۋرسىڭىز دىگەن؟ دوموز دىشى؛ آت بونىنىڭ اطرافىغا آسماق اچچوندىر. وىچون آسماق دىغىنى دەسۋىلەيەيمىز؟ آتە نىز دىگەن دىيە. قارە طاغدىن كۈندەريان بوزىنىڭ كېيى بىندەدە بىردانە وار. بونك كۈزىل بىر آتم وارەدە آتە بونىنىڭ طاقارم. خىر، خىر! توركارىڭ مەمۇلانىدىن فلان دىگەن. آرناوود ايشى آرناوود. »

قاتوليك آرناوودك بوفادەسى آزى دىش ھائىلك باققانلار دە اسلاسا موجود اولدىغىنى. توركارىدىن استىساخ ايدىدىكىنى وچونكى نە قاتوليك آرناوودلار نەدە قارە طاغلىرى طرفلارنى كەندىلەرچە منفور اولان تورك علامەت قارقەشى اصابەت عىنە قارشىو استعمال ايدىلەيەجى. رايى تايىد ايدىن دلائلدىن.

(۱۱) صايلى لوھەدە ميس (دورەم) نىڭ بىكا يىزىدىن كۈندەرىش اولدىغىنى حەقىقەتەن آرناوود ايشى بىر نەمۇنە غرض ايدىمىش. مومى ايلە بوقىلىدىن بولونان ھالالدىن بەزىا ايگىنىڭ يىگىدىكى اوزىنىڭ آسماق شەرتىدە قوللاندىغىنى علاۋەتەن ذكر ايدىيورەكە بودە (۷) نىچى. و (۱۶) نىچى لوھەلەدە كۈرلىدىكى اوزى دىش يىندە مەنى بدل استعمال ايدىلىدىكىنى ايتىدۇ. مدار اولور. مەھذا بىر ادەمىزى داھا ئى بىر شەرتىدە ئىباتەت چالەشە بىلىۋور. ايتالىدە پارس نىچەسى دىشلىرى كېيى نىك دوموز دىشى دىخى ھائىل قىلىدىن اولەرق استعمال ايدىلور. (۱۲) نىچى لوھەدە رومادە قوللانغان او مىللور بىر دوموز دىشى ھائىلك شەرتى غرض اولونور. بونك ھالالدىكى نىك بىر دىش شەكىلدە اولەسى ازمەنە قەدىمىدىن باقى قالوب كەلدىكىنى شەھەدىن وارستە شەرتىدە كۈستەردە.

شىمىدىكى ايتالىلار كوچۇك چوققىلار اوزىلەرنە - دىخ مەھاببەت - بىر نىچە ويا. دىش ايلە پورسوق دەرىسەن بىر پارچە تەلىق ايدىلور؛ كەندەك بونى عىن مەھەلە آتلىرنە دىخى تەلىق ايلور. اسكى زمان ايتالىلار قورققەن، اور كەمەن صىانت مەھەلە چوققىلارنىڭ اوزىلەرنە بىر اوراق پارچە قورد دەرىسى ويا قورد دىشى تەلىق ايدىلور دى و آتلىر تەلىق ايدىلور قورد دىشلىرى آتلىر بۈيۈك بىر قوت تەمىل وىرر اعتقادەن بولونورلردى. اسكى رومالىلارچە مەھەببەت اولان مەھەببەت سودىكى يۈرۈلە بىلىمىز وھشەن قوردك دىشلىرىنىڭ چوققىلار جەھەتتە و آتلىر قوت و تەمىل وىردىكى شەھەسز ضائىلوردى. بورادە شىمىدى ايتالىدىن كۈتۈرلەش ھىچ بىر قورد دىشى يوقدە؛ شوقدە ميس (دورەم) نىڭ آرناوودلەدە ايكەن پىرىشتەدە يراولاخىدىن بالاشترا بىكا كۈندەرىكى بىر قورد آزى دىشەن مەمۇل ھائىل.

(۱۳) رقلی شکل ایله کوسته رلمشدر . برده آریجه استیصال ایله دیکم معلوماته کوره . برجیفت دوموز آزی دیشندن مرکب زینتک آتله طاقیلدینی ایتالیا ده دخی کورلمشدر . لکن - مادامکه تک دیشلی مزینات اینالیا ده عمومیتله مستعملدر - اوراده کوریلان چیفته دیشلی هالالی شکله کی مزیناتک دخی فی الاصل او مملکتته عائد اولدینی وتورک لردن استیساخ ایدله دیکی حقنده شبهه هیچ ده محل یوقدر .

آرناوودلقده مستعمل چیفته آزی دیشلی زینتک تمامیه یرلی وموضعی بولوندینی اغلیتله محتملدر . وبوحقیقت شئونکه ده تأید ایدرکه بوهالالی زینتک اورته سنده نه ییلدیز ونه ده باشقه بر شکل معلق بولونماز ویا - تورکار طرفسندن یاپیله کلدیکی اوزره - فیروز طاشی علاوه ایدلار .

مع هذا بوباید آشاعیده باشقهجه بیانانده بولونلق متصوردر .

آنارعتیقه متخصصلردن میستر (نویسن) چیفته دوموز دیشندن معمول مزیناتک بوسنه سیرایده استعمال ایدلیدیکی مشاهده ایه مشدر . از میردن کتوریلوب (۷) عددلی لوحه ده ازانه اولونان شکله مشابه مزیناتک صربستانده دخی قوللانیدلینی براز اول بیان ایه مشدک . بونک تورک فتوحاتک نتایجندن بولدیفته دائرلائل کتوریه ییلور . صلیب علامتی کی برچوقد شیرله برلنکده ایپ اوزرینه دیزلمش ووافق قطعه ده معمول اولان واصلاً یرلی اولدینی . مستفهم بولونان چیفته دوموز دیشنی کورنجه بالطبع آرناوودلقده وایتالیا ده اولدینی کی آنک بوسنه سزای طرفلرنده دخی اصلاً یرلی اولدیغنی ادعاده تردد ایده رز . (۱۴) صاییلی لوحه ده کی ایپه دیزیلی حائل شکلی صربستانک نیش شهرنده تاکیه نک اطرافه طوقه لرله ربط ایدیلان تجملاتدن آلینمشر . کذلک بونلره مشابه فقط معدندن معمول اشیانک طونه نه ری حوالیسند بولونمش اولان ازمنه قبل التاریخیه آثار عتیقه سندن اولدینی معلوم اولان روایاتنددر . بلغراد موزم سنده بوکی تجملاتک آلتوندن معمول نمونه لری واردر . (۱۵) عددلی لوحه ده کوسته ریلان شکلک فوطوغرافیاسنی بکا کونده رن مذکور موزه مدیوینه مدیون شکرانم .

ایمدی بوسطرلری اوقویانلر هلال شکلنده کی حائلک قیودات تاریخیه نک ظهورندن مقدم بیله طونه حوالیسند موجود بولونمش اولدینی آکلارلر .

شیمدی ارض فلسطینه کچلم .

انکلتاره ده کی « فلسطین آنار عتیقه سی حفریاته معاونت » جمعیتک رئیس دو قور

الهیات مجموعه سی صای ۲

(مه‌قالیسته) طرفندن ویریلان ایکی نمونه (۱۶) و (۱۷) صاییلرنده کی لوحه‌لرده کوریلور. بوشکلرده کی شیلرک ایکیسی ده یافه‌دن کتورلمشدر. برنجیسی تمامیه ساده‌در و بر آصقی به معلق دکلدر. بوده - آرناوودلقده بولونان شکل کی - ایکی آزی دیشنک صرف برباغ ایله بربرینه ربطندن متشکلدر. آنجق بونده - آرناوودلقدن کان شکل کی - ترینسات چوق دکلدر. دیکری ایسه ینه بربرینه چایلیمش ایکی دوموز آزی دیشندن ترکب ایدر نواچینده صورتاً کندیسنه بکزر و معدندن معمول دیگر برهلال شکلی وارددر. بوایکنجی قات هلال ایسه اون نقطه‌لی رییلدیزی احتوا ایدر. چیفته دوموز دیشندن معمول هلالی الشکل زینتک آره‌سنده معدندن معمول هلالی حاوی برصورتی ازمیردن کان و (۷) عددلی لوحه‌ده منبوج بولونان نمونه کورمش ایدک. بو مناسبتله شوراسنی عرض ایتک اقتضا ایدرکه ییلدیزلر بر آصقی شکلنده درلر؛ آنجق بو باده عنصر اساسی اولان شی دوموز دیشلرینک التصاقدن حصوله کان شکلک دروننده اوشکل هلالک معدنی اوله‌رق تکرر و قوعیدر. دوقتور (مه‌قالیسته) قدسدن بکا کوندردیکی برمکتوبده بومزینتک اصابت عینه بر تدبیر اولق ایچون آتلیک بویونلرینه طاقیلدق‌لرینی ذکر ایتمشدر. مومی‌ایله مکتوبنده دیورکه: « بونلر بهالی صاتیلور؛ بعضاً یکریمی فرانفی خیلی آشان بر مقدار پاره‌یه مال اولور؛ چونکه قیمتدار طلسم قیلاندن عد اولونورلر. بوراده (جزر) نام محله‌ده کی حفاریات عملیاتنده دوموز دیشندن معمول حلیات دخی قازوب چیقه‌ارمقده‌یز. سزک (آه‌نیوم) رساله تقیدیه‌سنه او باده یازدیغکنز نظریه‌یی اوقودم. شاید بو طرفله کلورسه‌کز زهار او نظریه‌کزی کیمسه‌یه آچاییکمز. اکر مسلمانلر ناپاک بر حیوانک بقیه عظامی عالم اسلامک بونجه جامعلرنده قنیللار آره‌سنده معلق بولوندینی نظریه‌سنه قانع اولدیغکنزی ایشیدرلر ایسه هیچ شبهه یوقدرکه سزی قتل ایدرلر. » [*]

قارئلرک بر کره داها ملاحظه ایده‌جکلی و او باده قناعت کتوره‌جکلی اوزره یابانی دوموزک آزی دیشندن معمول مزینات ایله بوکا مشابه شکلده کوموشلی آصقیلرک فلسطین آثار عتیقه‌سی حفاریاتی صیره‌سنده آله‌ایدلمه‌سی کوسته‌درکه او مثللوحائل هنوز اسلامیت سوریه‌یه کیرمزدن اول و بلکه حضرت ابراهیمک ظهورندن ده مقدم قولاللقده ایدی.

[*] لطیفه طرزنده کی یو سوزی سویله‌ین صاحب مکتوب دوقتور (مه‌قالیسته) بجم کندیسینی طانیدیم زمان سکسان یاشی متجاوز صاحب شهرت بر طیب ایدی. مع‌هذا اسقوجیالی اولان بو پروتستان عین زمانده مسلمان دشمنی بر متعصب خرستیان ایدی. هله برچوق بریتانیا امپریالیستلی کی عثمانی ایپراطورلغی ادامه ایدن تورک ملتکک هله‌ینده بولونمقدن کیری طورمازدی. [مترجم]

اخیراً آله ایتدیکم معلوماته کوره وبالطبع منتظر اوله جنی اوزره یابانی دوموز دیشندن معمول حمائل مصرده دخی آتله تعلیق ایدلمکده ایسه ده هنوز اورادن هیچ یرنونه آله مدم. یالکز مصرایله سودان آره سنده کی نوبیا حطه سندن کتوریان وقانا انک (توره نتو) شهری شرق موزه خانه سی مدیری طرفندن بکا هدیه ایدیلن حمائلک (۱۸) عددلی لوحده صورتی کوریلور. بونک قری اولان قسمی فیل دیشندن معمول واوزری برچوق دائره وی شکلی ایشلمه ایله مستور و مشیندن برکردانلغه مربوطدر. مادامکه یوکردانلق آچیقن آچیغه حمائل طرزنده در او حالده اوزری دائره وی صورتده نقش ایدلمش اولان فیل دیشندن معمول هلالک دخی طلسم قیلندن اولدیغی استتاج ایده ییلور. فیلک قویروغندن کسین قیلارله فیل دیشندن یاییلان برچوق آشیانک برخیلی آفریقا طوائفی طرفندن بویوک طلسم قوتی حائر فرض ایدلیکی حقه ده دلائل بالغه موجوددر. خفیده میسیس (میللر) ک آفریقادن کتوردیکی کردانلغک صورتی (۱۹) عددلی لوحده کوسترلمشدر. یوکردانلق فیل قویروغندن کیلمش قیلاردن معمول بولونوب (آغووله ند) مکی زنجی قیله سی رئیسی ایچون طلسم اولق اوزره مخصوصاً یایدیرلمشدر. (پیغافتا) نام سیاح اوکی فیل قیلارینک حمائل یالمق اوزره قونغو اهالیسی طرفندن بک زیاده مقبول صایلدیغی وزیرا فیلک عظمتلی برحیوان تلقی ایدلیکی حکایه ایلر.

میستر (هزللاق) ک تونده ایکن اشترا ایده رله بکا هدیه ایله دیکی دوموز دیشی ایشی (۲۰) عددلی شکله ارانه اولومشدر. بونک اورته یرنده معلق اولان آل شکلنده کی آصق عادی معدن معمولدر. کهیمبرج دارالفنونک (عیسی) مدرسه سی ارکانندن میستر (غیرین) طرفندن جزایرک جنوبنده کائن (یسقرا) واحه سنده نم ایچون اشترا اولونان کردانلغه مشاهددر. اورته سنده بولونان آل آفی ده کیز حوضه سنده کی ممالکده زیاده سیله شایع اولان اعتقاد وجهله نظر دکمه سه قارشو بک زیاده قولانیلان آلات صیانتکارانه دندر. مصرک (نقادا) نام محلنده کی ازمئه قبل الناریخیه عائد قبرلرده بیله بوأل شکلرندن خیلی مقدارده بولومشدر. تورک علامت لواسی اولدینی وجهله ییلدیز یرنده آلک آصق اوله رق استعمالندن استدلال اولونه بیله جکی اوزره دوموز دیشندن یاییلان هلالک شمالی آفریقاده - تورک نفوذندن کلیاً آزاده اوله رق - قولانیلس اولدینی آکلاشلمه قدر. بونلرک اورالرده میلاد عیسادن عصرلرجه مقدم موجود بولنش اولمه سی بک محتملدر. بونظریه شو حقیقتندن ده آکلاشلمق ممکن اوله جنی اوزره

آفر يقاده قونفوجكومتنه تابع (هامبا) قيلهسى افرادى بوكامشابه اشياىي صيد وشكار طلسمى اوله رق قوللانورلر. بوصوك ذكر ايديلن اشكال اشيانك اصلقى باشقهجه اولق كر كدره. (۲۱) عددلى لوحده كى رسم اخيراً (بریتیش موزئوم) ه كوندلش اولان هلال شكندن استنساخ ايدلمشدر .

شيمدى ينه اق ده كيزك شر قنده كى ويونانستانده كى حالانه رجوع ايدمه لم: (۲۲) صايلى لوحده كى رسم چيخته يابانى دوموز ديشى ايله اورته سنده معلق برونديك سكه سنى ارانه ايدر . بوده بنم ايچون كريد آطه سنده اشترا ايدلمشيدى . تماميله يكي اوله رق قنديده صاتون آلتش وونديك سكه سيله برلكده ياپيلمه سى سپارش ايدلمشيدى . اوچ پارچه سكه نك ديشدن آشاغى صار قيلمه سى داهاز ياده معتاد اولديغى آكلاشيلمه قده در . روايته نظراً هلال سكلنك اورته سنده تور كر سكه و خرسيتيانلر - توركسكه عائد اوله ين - باشقه بر علامت وضع ايدرلر مش . قنديده بعض آرابه آلتلر نك بويونلر دن آشاغى بوديشلر ايرى مائى بونجقرله مزين اوله رق صالانديريلور مش . نيته كيم بوصورت (۷) عددلى سكلده ده كورلمشدر . بومعلومائى ويرن ذات خرسيتيانلر دن هيچ بر كيمسه نك آتاك بويته بونك تعليقى اولونديغى كورمه ديكنى وبالخاصه تورك اداره سندن قورتلدقلى زماندن برى بومثلاو مزيناىي تورك هلالنك علامتدن بولونقى اوزره خرسيتيانلر ك نفرته تالق ايتدكار بى بيلدير مش و علاوه ديمشدر كه : « كريد خرسيتيانلرى دول حاميہ [*] طرفندن تصويب ايديلن كريد بايراغى شكنده بيلديز اشارتى بولونمسه نه اعتراض ايله ديلر ؛ فقط موسيو (جاناريس) كريد خرسيتيانلرينه نجم وهلالك تورك دورندن مقدم بيزانس دولتنك علامتدن بولونديغى وحق بيزانس مركزينك محاصره سى صيره سنده قلعه بورجلرينك اك يوكسك نقطه سنه وضع ايدلش اولان آي وييلديزك اطرافه نورلر اشاعه سيله مهاجمينك موقعلرينى ارانه يه و بناء عليه شهر ك وقايه سنه مدار اولديغى حكايه صورتيه خرسيتيانلر ك اعتراضلرينى تسكين ايتدى . » دارالفنونمرك (ثمانوئل) مدرسه سى اركان سابقه سندن واسكى طلبه مدين اولوب آتمده انكليزلر طرفندن تأسيس و اداره ايديلن آثار عتيقه مكتبك مديرى ميستر (دوكنس) ك ويرديكى معلوماته كوره مذكور مكتبك منسوبلرى كريدك شر قنده كاڻ (پالەى ثوقاسترو) نام مجلد آثار عتيقه حفر ياتى ايله مشغول اولدقلى صيره ده كنديلرينه رهبر لك ايدن كريدلى بر خرسيتيان آتاك بويته دايما بويله هلالى بر شكلمه زينت .

[*] دول حاميہ نك دول ظالمه ايله مترادف بولونديغى معلومدر ؛ ابو رساله كريدك يونانستانه اودونلر طرفلر دن اهداسندن مقدم باصيلمشدى . مترجم

بولوندير رزمش. كريد زوملرينك مسلمانلق وباخصوص توركلك علمينده كي شدت نفر تلمري ملاحظه ايدلد كده بوروملك آزى ديشندن ياييلمه هلالى مزينانده تورك بايراغدن باشقه بر اصليت ومنشا بولامش اولسه لردى او مزينانده هيچ بر مزيت كورمه يه جكارى بديهي ايدى .

آزى ديشيله اولان حائلدن بر چوقلرينك تعريفلرندن آكلاشيله جنى اوزره بونلره شو ويا بوشكده مائى بونجقلىر تعلق ايدلمش وبرينك اورته سنه فيروز طاشى تقليدى وضع اولونمشدر. فيروز طاشى يالكز كوزلكندن طولايى دكل برده كنديسنه عطف ايديلن ظلم خاصه سندن ناسى بوتون وسطى آسيا خلقچه مقبول صاييلور وباخصوص ايرانليلر، توركلر، بحارلر آنى پك معتبر طوتارلر. ماوى بونجقلىرك آق ده كيزك حوالى شرقيه سنده كي قصبات وقرا خلقى طرفندن مصيبتلره قارشو بر علامت صيانت اولمق اوزره قولالديلغنده وبو بونجقلىرك فيروز طاشنك بر نوع تقليدنندن عبارت بولوندىلر. شبيه يوقدر؛ فقط بونلر آساي وسطى طاشنك تقليدى دكلدرلر؛ چونكه فيروز طاشى وآنى تقليداً ياييلان كاسه، طاباق وساير اشيا توركلرك آساي وسطى فيروزي غربه طوغرى كتوردكلرى زمانلردن نيجه بطلر مقدم مصرده و آكا جوار اولان مملكترلرده قيمتدار صاييلورلردى. اسكى مصرليلر ميلاددن بر جوق قرنلر مقدم طورسينا فيروز طاشنى بيلورلر وبك قيمتلى طوتيبورلردى. شبيه يه محل بولونمادى اوزره برخيلى مصر اشيا سنده عموميتله كوربان آچيق مائى رنكللى طاش-آساي وسطى فيروزندن رنكجه داها صولغون اولان- طورسينا فيروزينك تقليديدر. قانوليك مملكترلرنده والده لر چوقلرينك اوزرلرينه (مريم آنا) رنكى صاييلان مائى بونجى-آنك همايه سنه وديعه اولمق اوزره- وضع ايتمكه مسلمان والده لك توركياده ومصرده چوقلرينه مائى بونجقلى حائل طاقه لرينه مشابه برتديردن باشقه برشى يامش اولمه يورلر؛ بونكه كرك خرستيالر كرك مسلمانلر منسوب بولوندىلر دينلر تاريخ تاسيسلرندن نيجه عصرلر اول موجود ومعتبر بولونمش اولان بر عادتى ادامه دن باشقه برشى يامادقلىرينك فرقنده دكلدرلر .

شيمدى يونانستانه نقل كلام ايدلم :

بالاده اسمى كچن ميستر (هه زلاق) موره ده اجرا ايتديكى بر سياحت صيره سنده بر آنك بونته تعلق ايدلمش آزى ديشندن معمول بر زينت كورمش . بوزينتك آراسنده ميلديز دكل قاطير بونجى دينيان اوراق صدف قابوقلرندن مركب ومشن اوسته ديكلمش

صايب اشارتى بولوندىنى ميستر هه زلافك نظر دقته چارمىشدى . اورته سنده برخرستانه مداليه سى اولدىنى حالده چوجق حائلى صورتنده قورفو آطه سنده قوللانيلان بونوع صدفلى زينت (۲۲) نجى لوحه ده بر شكلى كوريلور . آندن صوكره كلن شكلده (۲۴) نجى شكلده) بك كوزل صورتده ياييلمىش چيغته ديش تمثيل ايدلمشدر كه اوده بكا آتهدن . كوندولمىشدى . ايكي ديشى بر برينه ربط ايدن صيرمه باغك ايكي طرفندن ده برر آرسلان . ايله طوتيلدىنى و آرسلانلردن هر برينك مسالچ بر آدم ايله بر كوپك طرفندن آرقه سى چوريلش اولدىنى حالده رموزلى وقاباجه ايشلمش بر تصويرى حاويدر . بونى صاتان . كيمسه يوكسك بر فيأت بولمق امله ده اكر قيمتلى بر آتى اولان بر مشترى ميدانه چيغتمش اولسه بونك ايچون بك آي بر فيأت ويرر ايدى ، ديمشدر . بنه آتهدن كونده ريلوبه داها قالا صورتده ايشلمش اولان زينت (۲۵) عددلى لوحه ده ارئه ايدلمشدر ؛ بر چيغت آزى ديشى تقليدى اولمق اوزره كيكدن اعمال ايدلمش هلالى بر شى بولونوب صارغيسى ايسه اوراق بر قايمشدر . يونان قراللك القابنك رموزى حاويدر . آتهدن كتوريان . ديكر بر نمونه دى (۲۶) رقمده كوسترلمشدر ؛ بونده هلالى ديش مشين ايله ربط اولونمىش و دروننده مركزى اولان نقطه اوراق و مدور بر آينه ايله اشغال ايدلمشدر كه بونك اوستندن ده مائى بونجقدن بش دانه آصق صارقار و بونلردن هر برينك اوچو برر كوموشر سكه ي احتوا ايدر . (۲۷) رقمده كوستريان نمونه دى آتهدن كونده رلمشدر ؛ بوده تماميله معدنى اولارق ياييلمشدر .

تكرار بحثه كيريشه جكمز اوزره نه (پهلوپونس) ونده آتهدن روملرينك شكل هلالى . بغض و نفرت ايله دكلرى توركلردن اخذ و اتخاذايتمىش اولملىرى محتملدر . ديكر جهتندن ده ادعا ايديله بيله جكى اوزره بعضاً ملل محكوممه ملل فاتحه دن عجيب استعارات و استنساخاتدم بولونه بيلور ؛ فقط (۲۸) عددلى لوحه يه عطف دقت ايدر ايسه ك بوبابده واقع اوله بيله جك استعاره شهبلى تماميله بر طرف اوله بيلورلر . بونده كوستريان هلالى زينت چيغته ديش تمثيل ايدن كوموشدن معمولدر و آتهدن كي انكليز آثار عتيقه مؤسسه سى اركانى طرفندن ۱۹۰۷ سنه سنده اسكى اسپارطه خرابه لرند (آرته ميس اوريتا) نك تره سى ايچون حفریات اجر ايدلدىكى صيرمه ده بولونمشدر . و بونك رسمى دارالفنونك (اقايم ثلثه) مدرسه سى مأذونلردن واسكى شاگردلرمدن ميستر (ديروپ) طرفندن آلمشدر . كذلك ۱۹۰۸ سنه سنده وقوعه كان عمليات حفر يده بوكا مشابه متعدد مواد بولونمشدر . (۲۹)

عددی لوحه ده - اوزره رینک بعض برلرنده حالا یالیز غلامی باقی قالان - تونجندن معمول و چیفته دوموز آزی دیشی حائلنی مثل شکل درج ایدلمشدر؛ بوده آتندن کتورلمشدر. اسپارطندن کان نمونه نك میلاددن یدی یوز سنه قدر مقدم بر تارنجندن مؤخر اولمامه سنه. نظراً شوندهن امین بولونه بیلورز که نه موره ده کی کوبیلر ، نه آتنه لیلر ، نه ده کریدیلر. هلالی تورک کردن استعاره ایتمه مشلدر .

(۳۰) عددی شکل ایله کوسته ریان زینت آتله طاقیلان حائل قیلندن اولوب چیفته دیشی تقلیداً بیاض معدندن اعمال ایدلمشدر . بوده حقیق آزی دیشی اشکالک اکثریتله استعمال ایدلدیکی ازمیردن کتورلمشدر . بونده ایکی دیشی بربرینه ربط ایدر بر باغ کورلار ؛ لکن دیشلرک ایکی قسمی ده اهتماله محافظه ایدلمشدر .

شیمی میدانه بر منقد جیقارده ایتالیا ایله یکی کیفی مستملکه سنده تک آزی دیشنک مستعمل بولوندیغی بیان ایتدیکم حالده تورک نفوذینک جاری اولدیغی مالکدن گلش بویه بر تک دیش شکلک هیچ بر نمونه سی کوسترده دیکمی و بناء علیه چیفته دیش زینتنک محضه هلالی ویا قری بر هلالی تقلید ایچون عادی دیش، فیل دیشی ، کوموش کی بیاض ویا مزین بر ماده ایله تقلید آرزوسندن ایلری گلش اولدیغی مقام اعتراضه سرد ایده بیلور . لکن (۳۱) رقی لوحیه باقیانجه بویه بر اعتراض بر طرف اوله بیلور؛ بولوحه ده کوسته ریان شکل میستر (هزللق) طرفندن ساقیز آطه سندن (- هنوز بواسطه تورکرده ایکن -) کتورلمشدر. مادام که تورکارک مناطق حاکمیتی داخلنده بولونمش اولان برلرده هم تک همده چیفت آزی دیشندن یاپلمش هلالی مزینات بولونیور او حالده کرک تک و کرک چیفت نوعلرینک او مناطقه استعماللرینک ایتالیاده و یکی کیفی مستملکه سنده تمامیه متشابهاً موجود اوله سندن باشقه بر شی دکلدر . هم یکی کیفی ده همده ایتالیاده تک ویا چیفت دیشلرک حائل صورتیه قوللانلقری کورلمشدر .

کذلک بوتون هندستانده و آنک داها ایلهری طرفلرنده تک قابلان نیجه سنک استعمال ایدلمکده و سرندیب آطه سنده چیفت قابلان نیجه سنک هلالی شکلده قوللانیمقده اولدیغی معلومدر . بالاده ذکر ی سبق ایتدیکمی اوزره اوغاندا مستملکه سنده آرسلانک ویا یارسک چیفت نیجه سندن عین طرزده مرتب تجملات و حائل قوللانیمقده در ؛ اوغاندا وحق آفریقانک دیگر بر چوق برلرنده آرسلانک تک نیجه سی عین وجهله عمومیت اوزره استعمال ایدلمکده در .

بالقان غلامكتلرنده چوق سياحت ايدن مېش (دورهم) ك آرناوودلغده كائن (مېلوتى) تام محله (كېلم) خلقى قاديملرنىن بريسندن اشترا ايتش اولدېنى دېك مؤثر خواصه مالكيقي ، روايت ايدېان ھلال شىكلى حائل (۳۲) نېجى لوحه ده كوريلور .

بوزىنت - شاھين اولدېنى ظن ايدېان - يېرتېجى بر قوشك نېچەسندن معمولىدر . شەھەسز درت آياقلى وحشى وقوى حيواناتك ديشلىرى و نېچەلىرى كې يېرتېجى قوشلارك طيرناقلىرى دىخى عىنى اسابدىن طولاي استعمال ايدىلورلر . (۳۳) نېجى لوحه ده حروس مېموزىدن آلتىش و نظرد كەسنى دافع حائل شىكلى مندرجدر ؛ بۇدە مېس (دورهم) طرفندن پريشته شېرىندن كىتورلمشدر . بوكا تاماميله مشابھ حائل صورتلرنىن بىرى دەبكا زميردن كوندىرلمشدى . شىقاغو شېرى آنتروپولوژى سيار موزە خانەسى مديرى دوقتور (دورسى) دن ايشيدىكەمە كوزە مذكور موزە خانەدە آمرىقانك قيرمىزى ھندىليرىنە عائد و نېچە ايله بوينوزدن معمول بر خېلى ھالالى حائل بولونمقدهدر . بو ذاتك ھمتيله آلە ايدېان لوحەلردن اوچ دانەسى (۳۴ ، ۳۵ ، ۳۶) عددلرله اولان لوحەلر دە كوسترلمشدر . بونلردن بر نېچىسى مونتانادە ساكن اولان قيرمىزى ھندىليردن آلتىشدر كە بۇدە توكلردن معمول بر زىنت اولوب ايكي قارتال نېچەسنىك تركيدىن وجودە كلش و بر دە اووجلرى بونجقلى كودەرى ايله باغلانمشدر . ايكننجىسى دە يە مونتانا طرفلرينك (لامەدييە) نام قيرمىزى ھندلى مسكتندە بولونمشدر . اوچنچىسى بر خاصە طيپىي حائر بولونان كرانلقدر كە اوزونچە شىكلى بلورين بونجقلر طاقيلمش بر ايپ ايله تشكيل ايدلمشدر . بوكا ايكي آت ديشى ايله بر دە كييك قوروغى عربوطدر . قوروغك تام تپەسندە ايكي عدد دانا بوينوزدن مركب بر ھلال شىكلى واردەر . نە آتماجە طيرناغك ، نە قارتال نېچەسنىك نەدە دانا بوينوزىنك كوموش قىرنىكىنى تشيله بىكەدە موافق دوشمىچىكى ظاهردر .

آيى نېچەسنىك شىالى آمرىقادە ساكن قيرمىزى دە ريلير آردەسندە مستعمل حائل تشكيل ايتدىكى دە كوستەريله بيلور ؛ فقط بو كې بر نېچە ايله ھلال شىكلى ياپىلدېغە دائر بر نمونە كوستەرمەيز . (رېتىش موزە ئوم) دەكى آنتوغرافى شعبەسى مديرى مېستىر (خويس) بىكا (بورنەئو) دن كىتورلمش چىفتە آيى نېچەسندن معمول حائل كوسترمىشىدى كە بونك بر شىكلى (۳۷) نېجى لوحەدە كورولور .

دوموز ديشندن ھالالى زىنتك تقليدى اولمق اوزرە فيل ديشى ، كييك ، آلتون ، كوش ، تونچ ، باقىردن ياپىلمش نمونەلر كوستردم . بۇدە آنجق دنيانك مدنى و ياخود باربار اقسام

مختلفه سستده بولديره بيلديكمز شيلرك تئيللريدر . تحقيقى واصليسى آلدە ايديله مديكى
تقديرده ياشىكل ويا ماده ، ياخود هم شىكل همده ماده صورتلريله موازى ويا
مشابه اولانلرله اکتفا ايتك لازم كلور . مادامكه ترانسوالده واپيد بوزنى مستملىك سنده
آرسلانك نسل قيريلوب يتورلشدر احوالده اورالرك يرلىسى بولونان (كافر) نام سياهيلر
آرسلان نچيسى تقليدى اولمق اوزره بويونوزدن اعمال ايتدكلرى شيلرله اکتفا ايلرلر .
بوخلقك حائلندن يرىسى (بوئر) محاربىسى زماننده كوكللى اوله رق جنوبى آفريقايه كيتمش
اولان دارالاقنون منسوبلرندن راهب (غرمهم) طرفندن كتورلشيدى ؛ بونك شكلى
(۳۸) رقى لوحده كوريلور . بو حائل بويونوزدن معمول اوچ عدد آرسلان نچيسنك
تقليدنن مركب اولوب بوكا توكدن اورلش برايپ ايله سكرز دانه بياض بونجق ربط
ايدلشدر . (بريش موزم نوم) ده جنوبى آفريقانك (زولولو) طائفه سته عائد وپك نفيس
بز صورتده ايشانمش بر كردانلق واردركه برييلانك آرقه كيكنندن ، عمود كاملندن ، معمولدر .
برييلان آرقه كيكننك اهتامله ياييلمش بر تقليدى اولمق اوزره آغاجدن اويولش ايكي كردنك
دها واردركه بونلرده حقيقى ييلان كيكنندن معمول اولاتى اهدا ايدن كيمسه طرفندن
ويرلشلردر . يالكرز باربار حالده ياشايان اقوام ابتدائيه دكل حتى يوكسك مراتب عرفانيه
واصل اولش اقوامك حقيقى حائل يرنده مواد مقلده قوللانمقده تردد ايتمه دكلرندن
طولايي دركه چه قواسم لوقا (بوهميا) دهكى مزينات معمولاتجىلر دنيانك بر چوق
يرلرينك چارشولر ينى چاناق ، صيرچه ، سلالول كى شيلردن معمول حائل تقليدلر ايله
طولديرلشلردر . كيكننك ، فيل ديشندن ، كوموشدن معمول ساخته نچه و آزى ديشى
ايشلر ايتالياده چوق قوللانيلور . بناءً على ذلك آلتون ، كوموش ، تونج ، باقير ، فيل
ديشى ، كيك كى شيلردن ياييلمش ھاللارده نك قرك استحصائلنه تشبث ايدلمه مشده
حقيقى ماده يرنده صرف باشقه بر ماده اقامه ايدلشدر ؛ بو حال دنيانك هر طرفنده معناد
وجهله كوريلور .

قرون وسطانك ابرى محازبه آلترينه طاقيلمش اولان مزيناتنك بقيه اشكالى اولمق اوزره
يوپوك آرايه بيكيكلرينك بويونلرندن آشاغى طاقيديغمز سوسلى قايشلردهكى علام و حائل
انككتره اهل صليب محارباتنك وقوع بولش اولدينى يرلردن ادخال ايدلشيدى . بونلر
آراسنده ھلالى ويا نجمى و ھلالى اشكال چوق كره مشاهده ايديلور . واقعا بوأت تريانتنك
بعضيلرى ازمنه قديمه حائلنك بقيه اشكالندن بولونه بيلورلر سده ديكر بعضيلرى قرون

وسطاده محاربه آتليينه تعليق ايدلمش اولان خاندان آرمه لر ينك اخلافدن اولمق اوزره ده تاقى ايديله بيلورلر . بو حائلك نزدمة بولونان بر نمونه سنك شكلى (۳۹) نجى لوحه ده كوسته رلمشدر . (۴۰) نجى لوحه ده دخى ازمئه حاضره آرابه آتلي ينك مزينانندن بر ينك شكلى كوسته رلمشدر . ميستر (هه زلاق) ك ويانه دن بكا يازدينى بر مکتوبده مذکور شهر موزه خانه سنده اسكى روماليلرك آت مزينانندن اولوب دوموز ديشى تقليدآ توتجندن معمول آسقينك بر نمونه سنى كورلديكى ذكر ايديليور ؛ (۴۱) نجى لوحه يه باقيله . كه ميرج شهر نده آرابه آتى زينتى اوله رق قوللانيلان شى (۴۲) نجى لوحه ده تصوير ايدلمشدر ؛ بوده بيلديز سز بره لالى حاويدر ؛ مع مافيه - موده لى ازميردن كوتورلمش اولان تورك زينتى كى - فقط التصاقده دوموز ديشى قسمنى تماميله محافظه ايتكمده در .

فى الواقع اوغورلى اولمق ايجون هلال شكنده آت نعلنك قوللانلمه سى قسمآ دهمير بارچه سى بولمقده كى حسن طالع ذهائنه عطف ايديله بيلورسه ده هلال شكلك دوموز ديشندن استنباط واستساخ ايدلمه سى وآت بالانى مزينانى ايجون عصرلردن برى قوللانلمه سى ده ميرك خاصه زمانمزه كى آت نعلى شكنده قوللانلمه سى بادى بولونمش اولسه كر كدر . هر ايكى تقديرده دخى شوراسى محقق بولونمق لازم كلوركه هر درلو آت نعللرينك ده ميردن اعماللرى ميلاددن (۳۸۰) سنه صوكره اتخاذا اولونمغه باشلامش و بناء عليه ياباقه دوموز ديشى ايله آنك تقليدلرينك استعماللرندن خيلى زمان صوكره وقوع بولمشدر . بالفسان شبه جزيره سى ملكلترنده آت نعللر نى شيميديلورده بيله برترك آتى ايمش كى ياصصى صورتده يابارلر وياصصيلك اورته سننده بر ده ليك براقورلر . مع مافيه بو ترك آتى كى ياصصيلق طرزى مقدما انكلترده دخى مستعمل ايدى ؛ بناء عليه هلالى شكلكده كى آن نعلنك انكلترده كى تاريخ استعمالى پك اسكى دكلدر .

فى الواقع آى بيلديز طرز ينك بلاد غربيه يه اهل صليب طرفدن ادخال ايدلمش بولونميه سى احتمالى بويوكدر ؛ فقط بو طرز هر حالده مسلمانلردن استعاره ويا استساخ ايدلمش دكلدر . ديكر طرفدن دخى مسلمانلرك دوموز ديشندن هلال شكلك - روماليلر زمانندن برى استعمال اولونه كلديكى - ايتالياده ، يونان آطه لر نده ، آناطوليدنه ، سوريه ده ، مصرده عموميت اوزره آتلك اوزرنده قوللانلمقده اولدينى كورمش اوله لرى وبوندىن ماعيله شرق ايمپراطورلرى نفوذلرينك جارى اولدينى ممالكك هر طرفده نجم وهلاك بيزانسك علامتندن بولوندينى اوكرمش اوله لرى محتملدر . اولجه ده عرض ايتديكم وجهه بو علامته

بیزانس ممالککنده بیزانس ایپراطورلری سکله‌رینه وضع ایدلدیکی کوندن بری قوللانلقده ایدی . شوراسی ده محقق اولدینی اوزره آی ییلدیز اشارتی اون اوچنجی قرن میلادینک مبادیسندن بری بر نوع آرما اولقی اوزره استانبولدن اوزاق اولان دیارلرده بیزانسدن آتی استساخ ایدنلر طرفلرندن قوللانلقده ایدی . انکلتره قرالی بریجی (ریچارد) ک ۱۱۹۸ سنه‌سندن سوکره ییلدیزلرله محاط هلال شکلی آرما صورتنده قوللانمش اولدینی و برادری قرال (جون) ک عین علامت متخذہ یی Christo DVCE تعبیله برلکده استعمال ایتش بولوندیغی مرویدر . بو اشارت و بو تعبی قرال (جون) طرفندن (۱۲۱۰) تاریخنده ایرلانداک (دابلین) شهرنده دوکدیرلمش اولان سکناک مقابل جهتده واقعدر ؛ بوسکه اوافق کوموش (بنی) شکنده در . عین علامت (دابلین) شهرنده کی (سنت باطریق) قاته‌درالک بویوک پاپاسلره مخصوص اولان صیره کرسیلرینک اوستنده دخی ایشلتدیرلمش ایدی که بونی اهل‌خبره قرالک مذکور قاته‌درال ایله اولان مناسبتندن متولد صایار . خیلی زمان سوکره یعنی ۱۸۸۴ سنه‌سنده (دابلین) بلده‌سناک (قراست چورچ) نامنده کی بویوک کلیسانسناک اطرافنده اجرا ایدیلان حفریات صیره‌سنده نچاسدن یاییلمش بر آرما بولونمشدر که بوده برداثره ایچنده بر تک ییلدیزی و اوجاری آشاغی طوغری دونمش سقط برهلالی احتوا ایلر . قرال اوچنجی هانری دخی عین اشارتی قوللانمشیدی .

دیگر طرفندن ده میلاددن (۶۵۰) سنه اولکی ساسانیان سکله‌رنده بیله بو علامت واقعدر ؛ (۴۳) نجی شکله باقیله . کذاک (۱۲۰۶) تاریخ میلادیسنده هندستانک مسلمان فاتحلری طرفلرندن کسدریلان سکله‌رده دخی واقعدر که بوده اونلرک بوعلامتی ساسانیانلردن ویا بیزانتینلردن استساخ ایتدکلی احتمالی وجوده کتورر . آی ییلدیز و هلال ایله صلیب ترکیبندن عبارت بر اشارت هر سکده (ایستولاق) نام محل قربنده (بوغومیل) طائفه‌سنة عائد بر مزار طاشنده دخی کورلمشدر . اسکی بیزانس مرکزنده (« استانبول ») برچوق خرابه‌لرده و خاصه بوغاز ایچنده کی جنویز قلعه‌سنده « هلالک اوستنده صلیب » اشارتی بولوندیغی روایت ایدرلر ؛ بوکا ایما ایچوندر که ۱۸۴۳ سنه‌سنده لورد (هوتون) ک یازدیغی برشعده شو سوزلر وارد اولور :

« آرتق هلالک اوستنده صلیب آچیلدی ؛ بوده محضا بیزانسنک اوز اشته‌سیدر . عالم شرک دربارینه محافظ اولقی یونانک حقیدر . » (۱)

[۱] یونانی سیاست شرقیده بر آت اولارلق قوللانلر آتی عاقبت او خیال آرقه‌سنده

دوموز ديشندن ھلال شڪلتك غربي آوروپاده كى استعمالك اهل صليب زمانندن
صوكره وقوعه كلديكى فرض ايدهمه ليدز . برباغه تعليق ايندك اوزره دوموز ديشنك
صوك حجر دورنده بریتانیا خلقی طرفندن قوللاندينى ذكر اولونيور؛ نيته كيم الله ايديان
برطاقم آثار مدفونه آره سنده كى نمونه لردن استتباط ايديله بيلور . اولجده بيان اينديكم
اوزره روماليلر آت حائلي اولق اوزره ياباني حيواناتك ديشلريني قوللانورلردى ؛ ديكر
طرفندن دخی روماليلر زماننده دوموز ديشي زينتك آت مزينساتي اوله رق قوللانلش
اولديغه دائر ويانه ده بعض براهين بولونمشدر . برده ياباني دوموزك شكلى غوللرك
رؤسايى طرفندن برآرما صورتده استعمال اينديكىنى خاطرمله ليز ؛ نيته كيم بورؤسانك
سكه لرى اوزرنده كوريلور . كذلك بك اسكى زمانلرده آوروپانك شمالنده وجنوبنده
دوموزك ديشي مغفلر اوزرينه وضع ايديلوردى كه بوده صرف تزئين مقصديه دكل
بلكه داهاه زياده اومغفلرى طاشيان جنكاورلرك ياباني دوموزك مالك اولدينى جرأت
وقوته مالك اوله لرى ايچون ياييلوردى .

قديم سوريه قرالى (سەلوقوس) قولاق وبوينوزى محتوى دانا دهريشندن ياييلمش
برمغفلرى حامل اولق اوزره تمثيل اولونور ؛ بوايسه برقوة قدسيه علامت فرض ايديلوردى .
نيته بومقصده اولق كر كدر كه جئانه نك اوغلى ذذقيه « كنديسنه آهين بوينوزلر يانديرمش
ايدى ؛ نا كه آهاب سوريه ليلرى احما اينجهيه قدر قوغاله يه بيله » [۱] بوكى حالاتك عجيب
برمعادلى آفريقانك (اوغاندا) خطه سنده كى (نهغون) طاعنده بولونان قبائل آره سنده
كوريلور . بولرك جنكاورلرى ھلال شڪلنده برسرپوش قوللانورلركه بوده (ھى پوتام)
نام صو آغيرينك ديشندن ياييلمشدر ؛ (۴۴) نجى شكه باقيه . آفريقانك (بوغاندا)
مملكته ايسه مقدماتا قير مينه لى دميردن ياييلمش ھلال شڪلنده برسرپوش اكتسا
ايديلور ؛ صورتى (۴۵) نجى رسمده كوريلور . اورانك يرليلرى آره سنده شو ضرب
مثل زبازددر : « يكي آبي دوشونديكيز زمان بى ده دوشونكيز . » بوسوز مذكور ماده
ايمايتمه يوب حقيقى يكي آبه تعلق ايلر . بومعلوماتى وشكللرى كوسته ريلان مذكور نمونه لرى
بكا ويرمش اولان انكليز كنيساسنك اوغانداده كى ميسيونه رى راهب (روستقو) يه مديون
شكرانم . بعض آفريقا قبائلى طرفندن قوللانيلان صو آغيرى ديشندن معمول كوكسلاك

قوشديرديلر . تورك يوناني طرد ايتدى ؛ فقط يونانك فرصت آلويرسه يته او خياله طوغرى
سوروكلنه چكىن بيلور . (مترجم)

[۱] عهد عتيقك ملوك فصلانك برقصه سنده كى هبارده دن ملتقط . مترجم

زینتی ده عین مقصدله استعمال ایدلمش اولسه کرکدر؛ بونک صورتی ده (۴۶) نجی شکله کوریلور. انکلتره نك شرقی آفریقاده کی مستملکاتندن (مهی روی) ده متصرف معاوی بولونان میستر (هوبلی) لطفاً بکاوج عدد سرپوش کوسترمشدر که بونلر (کاویرون دو) ده کی برلی رئیس (جالوونو) طرفندن قولالانلشلردر. بونلردن (۴۷) رقنده کی تکیه اوکوز بوغازندن صارقان ده ریدن یایلمش وصو آغیری دیشلریله منقوش بولونمشدر. (۴۸) رقنده کی دخی قوچ بونوزلری وصدفلریله تزیین ایدلمشدر. (۴۹) رقنده ایسه ضاری یشیل رنگلی برنوع آفریقا کیکنک ارکنک دیشلریله صدفلردن یایلمشدر.

خلاصه : ملی علامت اولق اوزره تورکارک هلالی استعماللرینه دلالت ایدن باشلیجه ایکی جریان اولدینی کوردی : بریسی برویا ایکی یابانی دوموز دیشندن یاپیلان اسکی حائل دیگر تورکارک ایمراطورقلری داخلنده هر طرفده بولمش اولدقلری یاریم آی و ییلدیزدر. مع هذا بو آی و ییلدیز شکلی ده فی الاصل حقیقه دوموز دیشندن تکیون ایتش اوله ییلور؛ چونکه محدثات کوکیه صوک دورلره قدر رومالیرک صنایعنده تظاهر ایله مه مشدی و کادانی منجملکی آنجق عیسادن برعصر اول روماده نفوذنی کوستره ییلمشدی. واقعا سویچره کوللری قربنده ساکن اولان اسکی اهلانک قری تمیل ایتدکاری و بونی تقدیس ایله دکاری و بعض حوالیده بعض زمانلر ارکک دوموز دیشندن یایلمش هلالک یکی آیه تشبیه ایدلدیکی انکار اولونه مازه شو قدر وار که مواجهه مزده بولونان و دوموز دیشی هلالک اسکی اسپارطیلر و طونه لیلر جانبدن یاپیلان معدنی تقلیدینک شهادتندن استدلال ایدمه بیله جکمز اوزره دوموز دیشلردن اعمال اولونان و بوکی دیشلرک تقلیدیه یاپیلان هلالر ییزانس ایمراطورلرینک حکم سوردکاری حوالیده هلالی آی ایله ییلدیز علامتندن خبی قدیمدرلر. شرقی ایمراطورلرینک شرق ییلدیزنی - هم کندی ایمراطورقلرینه هم ده بیت اللحم ییلدیزینک لایحطی بولونان دلالتنه اشارت ایدن بر بدیعه مناسبه اولق اوزره - اتخاذ ایله مش بولونملری محتملدر.

(هه پروس) دینیلن غرب ییلدیزنی غربلی (لوقریه ن) لر بر علامت اولق اوزره رسمی مهرلرینه و سکه لرینه وضع ایله مکه جغرافی وضعیتلری ارانه مراد ایتشلردی ؛ بو ایسه ییزانسلیره مثال معادل تشکیل ایله مشدر. دیگر طرفدن دخی انکلز قرالی برنجی (ریچارد) ییزانس ایمراطورلرینک مبدعاتندن بولونان بریشی کلیشی کوزل اتخاذ ایتشدی. آنلرک آرمانلرند کی ییلدیزک بیت اللحم نجی فرض ایدلمش اولمه سی ممکندر. ییزانسلیلرک لرلرینه کچجه تورکارک دوموز دیشندن هلالی موقع استعمالده بولشلردی

واختمالك آسيای صغرا ده توطن ايله دكاري وقتلرده دخي بوني بالذات استعمال ايدييورلردى .
 بونلر ياباني دوموزى البته آسيای صغرا ده كورمش اولمليدزلر ؛ زيرا بو حيوان آسيای
 وسطانك اووالرنده بولونماز . توركلرك ھلال وآت قويروغنى احتوا ايدن لوالرنده وآتلىرینه
 طاقدقلى مزينانده - اليوم ايتالياده آتلاوزرنده قوللانيلان ضانصار توكندن ووحشى
 حيوانات ديشلرندن مركب اولان ھائلك - باشقه برشكلى كوريرز ؛ (۶۰) نجى تصويره
 باقيله . ويانه ده كى ايمراطورلق موزه خانه سنك محافظى طرفدن لطفاً بكا كونده ريلن ايكي
 رسمى (۵۱) نجى رقدہ ارأه ايله دم . بونلر ۱۶۸۵ سنه سنده ويانه نك محاصره سى زماننده
 توركلردن آينمش اولان غنائك رسملرندزلر . بونلردن بريى ايكي عدد اركل دوموز
 ديشى وديكرى - كه ميستر ھه زلاق طرفدن بايراق اولقى اوزره تعريف ايدلمشدى -
 دورت عدد ديشى حاويدر . بناءً على ذلك توركلرك يكي دن آلدہ ايتدكلى ممالك ھر
 جيتنده كوردكلى نجم وھلالى اتخاذه پكدہ تردد ايتەمش اولملرى لازم كلور ؛ بوني
 خاصۂ تھالكله اتخاذا ايتمش اولسلر كر كدر ؛ زيرا توركلر كنديليرنى شرق ايمراطورلرينك
 حقيقى خلفلى كى تمثيل ايتمكە پك زياده خواھشلى بولونمشلردى .

ختم

***

پروفه سور (ويليم ريجوى) انكلترە نك قنون جميانندن برينك مواجهه سنده بو
 بيانانده بولوندىن صوكره حاضرون بر معتاد مذاكره دعوت ايدلمشدر . سوز آلان
 ذواتدن اوچينك مطالعاتى الك زياده شاين دقت اولديغدن بالترجه بروجه آتى نقل ايديلور :
 اوقفور دك آثار عتيقه اربابندن (آرثور ھوينس) ديمشدر كه : « پروفه سور ريجوى
 واصل اولقى ايستەديكى نقطە نك اصابتى البته اثبات ايله مشدر . آنك فكلرنجه زياده سياله
 انتشار ايتمش بر صنف ھائل - كه باشليجه آت مزيناتى اوله رق قوللانشدر - اصلاً
 اركل دوموزك ايكي ديشنك تركيبندن نشئت ايتمش واتخاذا اساسينده قرى بر نشانہ
 اولمايوب آنجق آنى ديشى ويا قابلان نچەسى ايله ياييلان طلسم ماھيتنده بولونمشدر . بو
 قبيل ھلال شكلى اشيا اسكى روماليلرك ھيكلرنده كى آتلك كوكليرنى تزئين ايدزلر ؛
 بونلرك سوريه ده پك عتيق بر اصليتە مالكيترى آكلاشيلور . ھلال شكلى نجاسدن

معمول آصقير - آشانى جهتمه بونوزلى حاوى اولدقلى حالده - نحاس دورنده كى
 نيسويچره كوللى سواخلنك سكهته سى آره سنده عموميتله مستعمل ايدى. بالغان مملكتلرنده
 بو طرزده كى طاسمك انتشارينه دائر شايان دقت مثالار عرص اولنه بيلور. بو ايسه
 ماوحوالده خاصه تورك و مسلمان تفوذينك تاثيراندن متولد كورينور؛ وفي الحقيقه شوراسى
 ير قاعده كليده صورتنده ذكر ايديله بيلور كه اسلاميتك اجراى احكام ايله ديكي برلرده حائل لر،
 طاسملار مستثنا صورتنده كثر تلى بولونورلر؛ بو ايسه تصاويرك معدوميتنى نوعما تلافى
 ديمك اولور.

نجم وهلالك تورك ايمپراطورلغنك علامندن اولق صورتيله طوغرىجه بيزانسدن توارث
 ايندليكنده شېه يوقدر. آي ييلديز داها اولدن بيزانسكر (روم - رومالى) مسكوكانتك
 اوزرنده نشانه حاكميت اولق اوزره موضوع اولمش وما كه دونيالى فليكنك شېخونه قارشى
 بيزانس مركزينك صياتى ايچون قرك معجزه قيبيلدن ظهوره كليور ميسى قسه سنى ايهام
 ايتكمده بولومش ايدى. قسطنطينيه مرور زمان ايله شرف قازانان بونشانينى اتخاذايله مش
 وبالاخره غربى آوروپانك (فئوداليزم) ي بيزانسكر غنغنايله بر خيلى ملهم اولدقده
 قمرى هلال - اوزرنده ييلديز بولوندينى حالده - ايمپراطورلغنك زرهى اوستنده آرما صورتنده
 نقش ايديلور اولمشدى. بالاخره اسلاو امراضى طرفندن دخى صيره ايله اتخاذايله مش
 ايدى كه بونلر زماندن زمانه ايمپراطورلوق غواخى اخذ ايله مشلردى. استانبولى فتح ايتمه لرى
 اوزرينه توركلر بيزانس ايمپراطورلغنك بر چوق علامات ظاهر ميسى كې بوقيبيلدن اولان
 حشمتلاتى دخى اتخاذايله مشلردى؛ سلطان محمد ثانى اك صوك قسطنطينك سياسته خلف
 مشروعى اولق ايسته دى.

شوقدر كه آي ييلديزك عثمانلى توركلرى طرفندن اتخاذايله سنده شايان دقت بر
 تعديل كوريلور؛ شويكه كه: داها اسكى بيزانس مسكوكاننده اولدينى كې ايمپراطورلغنك
 آرماننده دخى نجم علامتى هلال علامتك اوسته موضوع بولوندينى حالده مسلمانلرك
 اتخاذايله مش اولدقلى شكاده قر - سمايه طوغرى - يارم چهورلش كوريلور.

قره مان مسكوكانتى حقنده مهم تدقيق اتده بولومش اولان (لونغوردث ديمس) نام
 خات دخى شويوله مطالعات درميان ايتمشدر:

« پروفيسور (ريچوهى) بيزانسكر صوك ايمپراطورلى اداره لرنده نجم وهلالك حال
 مستعمالده بولوممى وهلالك اصلنك - احتمال قوى يه كوره - ايكي دوموز ديشنك كوك

طرفدن بربرینه الصاقيله بر هلال شکلی حصوله کتورمه سی حقنده کی نقطه نظری یکه مدققانه صورتده اثباته چالیشدی . آنجق شوراسی دهه زیاده توضیح ایدلک لازم کلور : تورکر بونی ابتدا هانکی دورده اتخاذا ایله مشلردی ؟ استانبولک فتحندن اولمی یاخود صوکره می ؟ نمکن کوروندیکی اوزره تورکر هنوز بیزانس ایمپراطورلنی ایله تماسه کلزدن اول - نشانه ملیه صورتنده اولماقلا برابر - هر حالده آی ییلدیژ علامتی قوللانمشلردی . نبی بو استنتاجه سوق ایدن شی تورک نسلندن بولونوب افغانستانه و هندستان حدودنده حکم سورمش اولان بعضی امرانک سکهلرنده نجم وهلال علامتلیرنک کورولم سیدر . معلوم اولدینی اوزره باشده فاتح محمود بولوندینی حالده غزنوی امراسی اولجه سامانی حکمدارلرینک کوله لری ایدیلر . واقعا ترکی الاصل اولان بوا امرانک خفلی (یعنی ۱۲۰۰) تاریخ میلادیسندن مقدم حکم سورن غور قراللی (تورک دکلایلر ؛ فقط موقع اقتدارده قالمق ایچون الک زیاده تورک عرقندن اولان عسکرلرینه کووه نیورلردی و هندستانه اجرا ایتدکاری قوحدات صیره سنده تورک امراسی طرفندن یعنی کندهیلرینک تورک بولسان کوله لرینک اخقادی جانبندن استیخلاف ایدلشلردی . بونلرک سکهلرنده و باخصوص بونلرک خلفلرندن بری اولان (یالدوز) ویا (ییلدیژ) نام ذاتک سکهنده نجم و بعضاً هلال تظاها ایدر . عین شی کذلک تورک بولسان و بالاخره (قورام) وادیسده حکم سورن قارلوغ امراسی سکهنده دخی مرثی دنیله ییلور . یالدوز نام حکمدارک نشانه مخصوصه سی - اسمک دخی دلالت ایتدیکی - نجم ایدی . بوسکوکاتدن بعضی نمونه لر (انکلتزه قرالیتی جمعیت آسیایشی مجموعه سی) نک نشر ایتدیکی بر مقاله مده درج ایدلشدر . بونلردن بر سکهنک تاریخی (۶۰۵) سنه هجریه سیدر که (۱۲۰۹) میلادیسنه مصادف اولور . بوسکده هم هلال هم ده نجم علامتی بولونمقده در . شوراسنی ده علاوه ایتلی یکه بو شرق تورکری هیچ بروقت بیزانس ایمپراطورلنی ایله تماسه کلل مشلردی ؟ سکهلری ده هیچ بر صورتله غرب نفوذندن اثر کوسترمن . بونلرک سکهلرنده - مثلاً اورتوقلرک سکهلرنده اولدینی کی - بیزانس وصفنده کی استحصالانک تقلیدلری کورولمز . بو تورکر عثمانلی تورکرلیله - اوزاقدن اوزاغه بعضی احوال استثنایه بولونه بیلمکله برابر - مناسبته دار دکلایلر . احتمالکه بو نشانه لک استعماللری تورک قومنک بو ایکی شعبه سی داها اسکی دورلرده مناسبات قریبه ده بولونقلری و قتلره راجع اولاییلور . مادام که بو نشانه لک اصلیتی یکه اسکی زمانلره قدر کیدیور او حالده عین شیلرک استانبول کی آسیای صغرا ده و باشقه یرلرده استعماللری احتمالی بر طرف اولماز . « دو قور (رایت) نام ذات دخی شو یولده سرد افکار ایله مشدر : -

« پروفه سوز (ربجوهی) ھلال شکلنک اساساً ارکک یابانی دوموز دیشندن مستعار اولدیغی اثباته چالیشدی. لکن بر نقطه‌نی مهممل براقدی؛ اوده داها مقدم ازمان عتیقه‌دن بزلره قالمش اولان نمونه لر در. حجر دور متاخرنده ایسویجره کولاری سکنه‌سی «اشکال قریه» اسمی ویرلمش اولان موادی چوراقدن یاپارلردی. بوکی شیلر تزینات اولمقدن باشقه بر مقصده خادم دکلدینر. بونلر تمامیه ھلالی شکلده بولونقلری خالده حیوان دیشی و یادوموز آزی دیشی کی بر شیدن انکشاف ایله دکاربینه دائر هیچ بر اماره موجود دکلدن. آلدن ایدیلن نمونه لرنه قدر قدیم اولورلر سه ھالاک اصلیتی تنویره او قدر چوق خدمت آیدرلر. مواجیه مزده کی براهینه کوره چوراقدن یاپیلان ھاللردوموز دیشندن یاپیلان ھاللردن چوق اسکیدرلر.»

مملک فہرستی

- ۱ رقتی : میلادک اوچنچی سنه سنه عائد بر جوهر
۲ » : آی یلدرلی بیزانتین سکینی .
۳ و » : یکی کینی دن کلش ارکک یابانی دوموز دیشی .
۴ » : هندستانک آصام جهندن کتورلمش چیفته دوموز دیشی
۵ » : اوغاندادن کلش پارس پنجه‌سی .
۶ » : ازمیردن کلن آت مزینانی .
۷ » : ساقیز آطه‌سندن کتورلمش بونجقرله مستور دوموز دیشلری .
۸ » : ھلالی دیشک فیل دیشی تقلیدی ؛ اسکیشمردن .

- ۱۰ » : چیفته دوموز دیشی ؛ قازہ طاغدن .
۱۱ » : آرناوودلق ھلالی ؛ پرزیرندن .
۱۲ » : دوموز دیشیلی حائل ؛ رومادن .
۱۳ » : قورد دیشیلی حائل ؛ پرشتمه دن .
۱۴ » : ایلی حائل ؛ صربستاندن .
۱۵ » : آلتونلی (دوموز) دیشیلی ھلال ؛ بلغراددن .
۱۶ و ۱۷ » : دوموز دیشلری ؛ یافه دن .
۱۸ » : فیل دیشندن ھلال ؛ نوبیا مملکتدن .
۱۹ » : فیل قیلاریلہ یایلمش بیلہ زیك ؛ آتقوولاند مملکتندن .
۲۰ » : دوموز دیشلرندن ھلال ؛ تونسدن .
۲۱ » : دیشلرندن ھلال ؛ قونقودن .
۲۲ » : دوموز دیشلری ؛ کریدده قندیه دن .
۲۳ » : صدف و مدالیہ ؛ قورفودن .

- ۲۴ » : كوموش صيرمه ايله ايشلنمىش مزينات اسنانيه ؛ آتئەدن .
- ۲۵ » : بومزيناتك قاباجە ايشلەيشى ؛ آتئەدن .
- ۲۶ » : يئە بويلە مزينات ، آيتەلى ؛ آتئەدن .
- ۲۷ » : بياض مەقدنى نمونە ؛ آتئەدن .
- ۲۸ » : كوموش ھالالى مزينات ؛ يونان اسپارطە سەندەكى آرتاميسدن .
- ۲۹ » : نحاسى ھالال ؛ يونانستاندە موجود .
- ۳۰ » : مەقدنى ديشلى مزينات ؛ ازەميردن .
- ۳۱ رقىلى : تەك ديش ؛ ساقز آطە سەندى .
- ۳۲ » : آتماجە پىچە سەندى ھالال ؛ آرتاۋودلقدى .
- ۳۳ » : خروس مەموزى ھائىل ؛ پىشقەندى .
- ❦—
- ۳۴ و ۳۵ » : آمىرقالى قىرمىزى دەريلىلەك قارتال پىچەلى ھائىلى .
- ۳۶ » : آمىرقا قىرمىزى درىلىلەينەك ھائىلدىن .
- ۳۷ » : آبى طيرناغەندى ھائىل ؛ بورنەتو اطە سەندى .
- ۳۸ » : ارسلان طيرناغى تەقەيدى ؛ جەنوبى آفرىقا كافىرلەردى .
- ۳۹ » : قرون وسطاى آرتامالى مزيناتى .
- ❦—
- ۴۰ » : آت مزيناتى ؛ لوندەردى .
- ۴۱ » : روماليلەك آت بالانلىرى ؛ ويانە موزە سەندە .
- ۴۲ » : كەمبىرچ شەھرى آرابە آتى آسقىلىرى .
- ۴۳ » : ساسانىيان سەكەسى .
- ۴۴ » : صوآغىرى ديشەندى سىرپوش ؛ آفرىقانەك نەلغون طاغەندى .
- ❦—
- ۴۵ » : ھالالى سىرپوش آھنىن ؛ آفرىقانەك باغاندا ھواليسەندى .
- ۴۶ » : صو آغىرى ديشەندى كوكس مزيناتى .
- ۴۷ » : جالوتو طائفە سەنك صو آغىرى ديشلى سىرپوشى .
- ۴۸ » : كەلك بوطائفەك قوج بونوزلى وصدقى سىرپوشى .
- ۴۹ » : صانصار توكلى وديشلى ھائىل ؛ رومادى .
- ۵۰ » : توركەردىن آلتىش غىناغەندى دوموز ديشلى سوس ؛ ويانە اسلەجە موزە سەندە .

